

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВО І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

“ ” 20__ року

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

**ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ
БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОЇ)**

для студентів 1 курсу

спеціальності: 024 Хореографія

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньої програми: 24.00.01 Хореографія

Київ – 2024

Розробники:

- Андрощук Людмила Михайлівна, доцент кафедри хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка;
- Тетяна Медвідь, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії;
- Боровик Тетяна Василівна, професор кафедри хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол від 19 березня 2024 р. № 1

Секретар
(підпис)

Тетяна СУХОМЛІНОВА

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри хореографії

Протокол від 22 грудня 2023 р. № 16.

Завідувач кафедри _____

Людмила АНДРОЩУК

Програму практики погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01

Хореографія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Гарант освітньої професійної програми _____ Людмила АНДРОЩУК

Робочу програму перевірено

Заступник директора _____

Інна Ткаченко

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	Денна	заочна
Практика виробнича (асистентська балетмейстерська)		
Вид практики	Обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90	
Курс	1	-
Семестр	2	-
Кількість змістових модулів:	1	
Обсяг кредитів	3	-
Обсяг годин	90	-
Тривалість (у тижнях)	2	-
Форма семестрового контролю	Залік	-

2. Бази практики

Базою практики є театральні, мистецькі установи, професійні хореографічні колективи, ансамблі танцю, зокрема: Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва, Національний заслужений академічний ансамбль танцю України імені Павла Вірського, Національний заслужений академічний український хор України імені Г.Г. Верьовки тощо.

3. Мета та завдання практики

Мета: оволодіння студентами сучасними методами і формами організації постановочної, репетиторської та педагогічної діяльності; формування професійних знань, умінь, навичок роботи з виконавцями, удосконалення навичок створення хореографічних творів.

Завдання практики:

- Поглиблення, закріплення та реалізація у практичній діяльності знань з фахових дисциплін в процесі проходження практики;
- Формування професійної моделі майбутнього балетмейстера в закладі вищої освіти та в театрі;
- Визначення та розв'язання конкретних балетмейстерських завдань з урахуванням специфіки роботи в ЗВО та установах мистецького спрямування;
- формування у здобувачів вищої освіти якостей балетмейстера, потреби в самоосвіті, індивідуального творчого стилю професійної діяльності.

Під час виробничої практики в студентів формуються наступні компетентності:

- ІК. Здатність розв'язувати складні задачі хореографії у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
- ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- СК 9. Здатність до балетмейстерської розробки та втілення хореографічних творів.
- СК 10. Усвідомлення синтетичної природи хореографічного мистецтва та багатоманітності його можливих зв'язків з іншими мистецтвами у хореографічному творі.
- СК 11. Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах.
- СК 13. Здатність забезпечувати організацію та функціонування професійного та аматорського хореографічного колективу.
- СК 14. Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.

- СК 17. Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.

4. Результати проходження практики

- РН 1. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.
- РН 2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.
- РН 3. Організувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.
- РН 14. Розробляти та втілювати хореографічні твори, креативно підходити до обрання жанру, форми, виражальних засобів відповідно до теми і ідеї.
- РН 15. Реалізувати творчий задум з урахуванням синтетичної природи хореографічного мистецтва та поліваріативності його поєднання з різними видами мистецтв.
- РН 16. Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різножанрового художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв.
- РН 18. Розробляти та реалізувати стратегію розвитку професійного та аматорського хореографічного колективу, прогнозувати рішення; координувати роботу декількох елементів системи (підрозділів, людей тощо) задля реалізації планів.

- РН 19. Презентувати власні мистецькі, педагогічні та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології.
- РН 22. Реалізувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог та ресурсів, інших умов

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт
Установча конференція	1
Разом	1
Змістовий модуль «Специфіка роботи хореографа в установах мистецького спрямування»	
Етап 1. Ознайомчий	
1) Ознайомлення зі специфікою роботи балетмейстера в професійному хореографічному колективі	5
Разом	5
Етап 2. Основний етап	
1) Заняття класичним танцем з артистами, відвідування репетицій.	20
2) Вивчення фрагментів з балетів, варіацій, танцювального репертуару колективу	20
3) Постановка сольного номеру на тему інтерпретації образів з балету за завданням керівника від бази практики	20
4) Перегляд вистави або концертної програми колективу та написання відгука на цю виставу	5
5) Написання есе на тему: «Специфіка роботи педагога репетитора з солістами та кордебалетом»	10
6) Оформлення папки-звіту про проходження виробничої практики.	5
Етап 3. Заключний	
1) Підготовка звітної документації	5
Разом	
Разом за I Змістовий модуль	90 год

6. Зміст практики:

6.1. Особливості організації і проведення практики

Практика виробнича (асистентська балетмейстерська) за навчальним планом відбувається в 2 семестрі, триває 90 годин. Студенти перебувають на практиці у театральних, мистецьких установах, професійних хореографічних колективах, ансамблях танцю 2 тижні з відривом від навчання.

У разі карантинних обмежень, або обмежень, пов'язаних з військовими діями, та неможливістю виконувати завдання безпосередньо на базі практики, можлива кореляція деяких завдань під онлайн формат, всі завдання виконуються дистанційно під контролем керівника від бази практики.

Форма атестації з практики – залік.

До заліку з практики студенти готують перелік документів: щоденник з практики, звіт практиканта, відгук від керівника практики.

6.2. Завдання для самостійної роботи та/або перелік індивідуальних завдань для студентів.

Підготовка до балетмейстерської діяльності:

- підготовка до занять класичним танцем з артистами та відвідування репетицій,
- робота над вивченням фрагментів з балету,
- написання відгука на виставу,
- постановка сольного номеру на тему інтерпретації образів з балету.
- написання есе на тему: «Специфіка роботи педагога репетитора з солістами та кордебалетом».

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики.

Під час проходження виробничої практики студент повинен:

- бути присутніми на установчій та звітній конференції з практики;
- дотримуватися техніки безпеки життєдіяльності під час проходження практики;

- знаходитись на базі практики відповідно до розкладу, встановленого керівником практики;
- виконувати всі завдання, заплановані в індивідуальному плані;
- вести щоденник та відображати всі види діяльності, передбачені програмою практики.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики

Керівник практики від кафедри:

- проводить установчу та підсумкову конференції практики;
- забезпечує контроль та постійне керівництво виконанням студентами індивідуального плану проходження практики;
- надає консультації студентам щодо виконання індивідуального плану практики;
- відвідує заняття студентів на базі практики (обговорює і оцінює з керівником від бази практики);
- оцінює результати всіх видів роботи в період проходження студентами практики й виставляє рейтингову оцінку;
- перевіряє та оцінює звітну документацію студентів-практикантів;
- формує звіт-відгук про результати проходження студентом виробничої практики.
- доповідає на засіданнях кафедри про стан проходження, а також про підсумки виробничої (асистентської) практики.

7. Контроль навчальних досягнень

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види робіт/діяльності студента	Форма звітності	Максимальна кількість балів		
		За одиницю	кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1) Установча конференція	щоденник практики	1	1	1
Разом				1
Змістовий модуль I «Специфіка роботи хореографа в установах мистецького спрямування»				
<i>Етап 1. Ознайомчий</i>				
1) Спостереження та аналіз специфіки роботи балетмейстера установи.	щоденник практики	5	1	5
<i>Етап 2. Основний етап</i>				
1) Заняття класичним танцем з артистами та відвідування репетицій.	щоденник практики	5	5	25
2) Вивчення фрагментів з балету / хореографічної композиції	щоденник практики, відеозапис	5	4	20
3) Постановка сольного номеру на тему інтерпретації образів з балету	щоденник практики, відеозапис	30	1	30
4) Перегляд вистави / концертної програми та написання відгука	щоденник практики	5	1	5
5) Написання есе на тему: «Специфіка роботи педагога репетитора з солістами та кордебалетом»	щоденник практики	10	1	10
<i>Етап 3. Заключний</i>				
1) Підготовка звітної документації	Звіт, щоденник практики	4	1	4
Разом за I змістовий модуль				100

Перелік звітної документації.

1. Щоденник практики

Зміст:

- Титульна сторінка, основна інформація про місце проходження практики, керівника практики.
 - Індивідуальний план (дата, зміст виконаного завдання практики, відмітка про виконання)
2. Звіт проходження практики;
3. Висновок керівника практики від закладу вищої освіти
4. Відео-презентація навчальних творчих досягнень під час проходження практики.

7.2. Вимоги до звіту про практику.

До заліку з практики практикант готує звітну документацію з практики, зазначену в переліку. Зразки оформлення звітної документації додаються (Додатки).

У щоденнику з практики навпроти кожного завдання повинна стояти позначка про його виконання, підпис від керівника практики та/або оцінка.

У звіті практиканта передбачений самоаналіз студента з проходження практики. Необхідно розкрити основні етапи практики, особливості завдань, визначити складнощі їх виконання, відзначити компетентності, які розвинулися під час проходження практики, особисті досягнення, проаналізувати особливості діяльності бази практики, надати пропозиції щодо перспективного саморозвитку.

До щоденника та звіту студент надає відгук керівника практики, в якому підтверджується виконання всіх завдань, надається характеристика студента-практиканта, та пропонована оцінка.

Захист передбачає відео-презентацію тривалістю 2 хв., в якій продемонстровано основні етапи роботи студента-практиканта над

завданнями практики (фрагменти занять, репетицій тощо).

Вимоги до есе. Есе повинно відповідати таким характеристикам: самостійне, оригінальне за думкою та оформленням висловлення ситуації; повно, вичерпно висвітлена тема; вправно сформульовано тезу; проаналізовано різні погляди на той самий предмет, наведені доречні аргументи, використана набута з різних джерел інформація для розв'язання певних життєвих проблем; приклади переконливі, конкретизовані; цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу); висновок відповідає запропонованій темі й органічно впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів. Обсяг есе – 2-3 аркуші А4.

7.3. Система контролю та критерії оцінювання

Проходження практики визначається програмними вимогами та передбачає виконання всіх завдань. Студент своєчасно, чітко фіксує перелік виконаних завдань у щоденнику з практики та отримує оцінку за кожне проведене заняття від керівника бази практики. Керівники практики від кафедри постійно проводять контроль проходження практики та своєчасного виконання завдань передбачених програмним змістом. Оцінювання практики на його фінальному етапі передбачає перевірку виконання всіх завдань, що є підсумком роботи за весь зазначений період практики.

7.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтин -гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань/умінь/навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань/умінь/навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань/умінь/навичок
F, FX	1-59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження

Основна література:

1. Колногузенко Б.М. Мистецтво балетмейстера . Х.: ХДАК, 2007. 85 с.
2. Кривохижа А. М. Мистецтво балетмейстера. Навчально- методичний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. Умань: Візаві, 2020. 145 с.
3. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 198 с.

Додаткова література:

1. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю [3-те вид]. К.: Мистецтво, 1996. 496 с.
2. Вітковський В.В. Режисура пластично-хореографічного рішення головної героїні в моноопері Людмили Юріної «Леді Лазарус». *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі» (21.травня 2021 року)*. К. НАКККіМ: С. 19-24.
3. Верховинець В. Теорія українського народного танцю К.: Мистецтво, 2008. 150 с.
4. Герц І., Мова Л., Кебас О., Бойко О., Журавльова А. Сучасний танець: шляхи творчого вдосконалення: навчальний посібник. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2021. 241.
5. Гуменюк А.І. Українські народні танці. К.: Наукова думка, 1969. 418 с.
6. Дем'янчук А., Кундис А. Створення хореографічного образу засобами пластичних і часових мистецтв [Текст]. Вісник *Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв = National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald* : щоквартальний науковий журнал. 2019. - № 4. С. 103-109.
7. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера. Навчальний посібник для педагогічних університетів, закладів вищої освіти культури і мистецтв. Суми : ФОП Цьома С. П. 2020. 157 с.
8. Зайцев Є.В., Колісніченко Ю. Основи народно-сценічного танцю. Вінниця: Нова книга, 2009. 416 с.
9. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії. Х.: ХДАК, 2009. 140 с.
10. Колногузенко Б.М. Сольний танець. Х.: ХГАК, 2006. 28 с.
11. Колногузенко Б.М. Хореографічна сьюїта: методичні матеріали з курсу «Мистецтво балетмейстера». Х.: ХДАК, 2007. 106 с.
12. Колногузенко Б.М., Макарова І. І. Сучасний танець та методика його викладання: конспект лекцій для студентів хореографічних відділень мистецьких та педагогічних вищ. Навч. Зак. II-IV рівня акредитації. Харків: Слово, 2015. 137 с.

13. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція: методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харк. Держ акад. культури. Х.:ХДАК, 2018. 208 с.
- 14.Копієвський О.Д., Вітковський В. В. Діяльнісний аспект фахової підготовки майбутніх хореографів у класичному університеті. *Мистецтвознавчі записки № 40, 2021. С. 89-94.*
15. Литвиненко В.А. Зразки народної хореографії. К.: Альтерпрес, 2008. 467 с.
- 16.Литвиненко В. А. Сценічна драматургія у творчості Павла Вірського [Текст]. Мистецтвознавчі записки. Міністерство культури і туризму України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : Міленіум, 2014. Вип. 25. С. 294-300.
- 17.Марко Ю.М. Хореографічний фольклор східного регіону Чернівецького регіону. Чернівці: Друк Арт, 2009. 104 с.
- 18.Сучасний танець. Основи теорії і практики [Текст] : навчальний посібник / О. О. Бігус [та ін.] ; Міністерство освіти і науки України, Міністерство культури України, Київський національний університет культури і мистецтв, Кафедра сучасної хореографії. Київ : Ліра-К, 2017. 264 с.
- 19.Тараканова А.П. Танцюйте з нами. Вінниця: Нова книга, 2010. 159 с.
- 20.Татаренко М. Г. Діяльність хореографа-постановника в масових видовищних заходах. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : збірник наукових праць / Національна Академія керівних кадрів культури і мистецтв, Міністерство культури України. - Київ : Міленіум, 2014. Вип. 33. С. 299-304.*
- 21.Теорія і методика хореографії у питаннях і відповідях [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів спеціальності Хореографія / Бердянський державний педагогічний університет, Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв ; редактор О. В. Мартиненко. Бердянськ : ПП Скребейко П. В., 2018. 344 с.
- 22.Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях. К.: Інтеграл, 1992. 224 с.
- 23.Хореологія : статті та лекції / О. Чепалов ; Київський національний університет культури і мистецтв. - Київ : Ліра-К, 2022. - 228 с.

ДОДАТКИ
(зразки оформлення документів)

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет музичного мистецтва і хореографії

Кафедра хореографії

**ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ
БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОЇ)**

Студент

(прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність: 024 Хореографія

Освітній рівень: другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма 024.00.01 Хореографія

1 курс, група _____

2023-2024 н. р.

Студент

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув в *(назва установи)*

Печатка

(назва підприємства, організації, установи) „____” _____ 2023 року

(підпис)

(посада, ім'я та прізвище відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

підприємства, організації, установи “_____” _____ 2022 року

(підпис)

(посада, ім'я та прізвище відповідальної особи)

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти

Дата складання заліку „_____” _____ 20__ року

Оцінка:

за стобальною шкалою _____ рейтингова оцінка _____

Керівник практики
від закладу вищої освіти _____ (ПІП)

Завідувач кафедри
хореографії _____ Людмила АНДРОЩУК